

חכמים גזירה על יבמה מאחיו חרש שלא יוכל לגרשה, אטו [אגב] שיבואו להתיר גירושין ליבם חרש שנפלה לו יבמה מאחיו פיקח.

ומקשינן: אי הכי [אם כן] שגוזרים על חרש שאינו יכול לגרש יבמה מאח חרש אגב שאינו יכול לגרש יבמה מאח פיקח.

אם כן על אשתו של החרש נמי נגזור שלא יוכל לגרשה, אגב יבמתו מאח פיקח.

ומתריצין: יבמתו ביבמתו מיחלפא [מחליף] ויבוא להקיש וללמוד אחד מהשני, ואם יתירו לו לגרש יבמה מאח חרש יבוא לדמות ולהתיר אף יבמה מאח פיקח.

מה שאין כן אשתו ביבמתו לא מיחלפא [אינו מחליף] ולא יבוא לדמותם.

ומקשינן: ומי גזרינן [וכי גוזרים] על גירושי יבמה מאח חרש אטו [אגב] גירושי יבמה מאח פיקח?

והתנן: שני אחין חרשין שנישאו נשואין עא-ב ברמיזה, לשתי אחיות פיקחות או לשתי אחיות חרשות או לשתי אחיות, אחת פיקחת ואחת חרשת, שכולן נישואיהן הן רק מדרבנן, כיון שהבעלים כנסו אותן ברמיזה.

ומתריצין: אי מדובר באשתו של החרש, שכנסה כשהיה חרש הכי נמי ברור שיכול לגרשה ברמיזה.

אלא הכא במאי עסקינן [כאן במה מדובר] — ביבמתו, שנפלה לפניו ליבום, שקידושיה היו קדושין גמורים, וזיקתה זיקה גמורה, והוא אינו יכול לחלוץ לה, כיון שאינו בכלל "ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה" [דברים כה], אלא כונסה ואינו יכול לגרשה לעולם, שהגט של החרש אינו מפקיע זיקה דאורייתא⁽¹²⁾.

והוינן בה: יבמתו ממאן [ממי] נפלה לפניו ליבום?

אילימא [אם נאמר] דנפלה ליה מאחיו שהיה גם הוא חרש.

והרי כשם שכניסתה [שקידושיה] לאח הראשון היה ברמיזה, כך דין יציאתה ברמיזה! אם כן מדוע לא יוכל היבם החרש לגרשה אחרי שייבם אותה.

אלא צריך לומר דנפלה ליה ליבום מאחיו פיקח שקידושיה קידושין גמורים.

ואיבעית אימא:

לעולם מדובר דנפלה ליה מאחיו חרש, וגזרו

[ק"ב ב ד"ה כונס] "לא אתי גט ידידה ומפקע זיקת יבומי אחיו הראשון".

הרעק"א מביא את קושית התוס' יום טוב [יבמות סוף פרק יד], שמקשה, מדוע מזכיר רש"י את הזיקה לאח שמת, והרי אחרי שמיבם אותה החרש, נעשית אשתו לכל דבר ופקע הזיקה, והיה לרש"י לומר שאסורה לשוק משום שהגט של החרש אינו מפקיע את האישות.

לו דעת צלולה מימיו, דהיינו חרש מלידה, זהו לאו דווקא, כי אם כן לא היה יכול ללמוד לכתוב, אלא הכוונה שנתחרש בקטנותו קודם שבא לידי דעת. והרש"ש כתב, שבזמנינו נמצא בוינה הבירה בית תלמוד המלמד כתיבה לחרשים מלידה.

12. כך פירש רש"י וכן כתב ברש"י ביבמות

וּבֵן שְׁתֵּי אַחֵי הַרְשָׁוֹת שְׁנִישָׂאוּ בְרֵמִיזָה, וְהָיוּ נִשְׁוֹאוֹת לְשְׁנֵי אַחֵי פִיקָחִין אוֹ לְשְׁנֵי אַחֵי חֲרֵשִׁין אוֹ לְשְׁנֵי אַחֵי פִיקָח וְאֶחָד חֲרֵשׁ, שְׁכוֹלֵן נִישָׂאוּ רַק מִדְּרַבְנָן, כִּיּוֹן שְׁנִישָׂאוּ בְרֵמִיזָה.

דִּינָם: חֲרֵי אֱלוֹ פְטוּרוֹת מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיְבוּם, כִּיּוֹן שְׁזָאת שְׁנַפְלָה לִיְבוּם הִיא אַחוֹת אִשְׁתּוֹ שֶׁל הַיְבוּם, וְכֹל הָעֲרִיּוֹת פְטוּרוֹת מִן הַיְבוּם⁽¹³⁾.

וְאִם הָיוּ שְׁתֵּי הַנְּשִׂימִים נְכַרְיּוֹת וְאִין אִיסוּר עֲרוּהָ בְּנִישׁוּאֵי שְׁתֵּיהֶן, וּמֵת אֶחָד מֵהָאֲחֵיין.

הָאֵחַ הַשְּׁנִי אִינוֹ יֹכֹל לְחַלּוֹץ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא חֲרֵשׁ וְנִתְמַעַט מִחֲלִיצָה, אוֹ מִפְּנֵי שֶׁהִיא חֲרֵשֶׁת וְאִינָהּ יֹכֹלָה לִּזְמַן יְבָמִי”.

אֲלֹא יִכְנָסוּ אֶת הַיְבוּמָה וְאִם רָצוּ אַחֵר כֵּךְ לְחֻצְיָאן — יוֹצִיאָו, כִּי גַט שֶׁל חֲרֵשׁ יֹכֹל לְהַפְקִיעַ זִיקַת קִידוּשֵׁי חֲרֵשׁ.

מוֹכַח מִמִּשְׁנֵה זוֹ, שִׁיבְמָה מֵאֵחַ חֲרֵשׁ שְׁנַפְלָה לְחֲרֵשׁ, יֹכֹל לְגַרְשָׁה, וְלֹא גוֹזְרִים אֲגַב יְבָמָה מֵאֵחַ פִּיקָח שְׁאִינוֹ יֹכֹל לְגַרְשָׁה.

אֲלֹא, מִחֻוּרְתָא כְּדִשְׁנִין מְעִיקָרָא, שִׁישׁ

לְחֻזוֹר לְתִירוֹץ הָרָאשׁוֹן, שְׁמָה שְׁשֵׁנִינוּ בְּחֲרֵשׁ מְעִיקָרוּ שְׁאִינוֹ יֹכֹל לְגַרְשׁ בְּכַתְּבֵי, הֵיינוּ בִּיבְמָה מֵאֵחַ פִּיקָח.

וְמָה שְׁאִמְרָנוּ לְעֵיל לְבֹאֵר שֶׁרַב כֶּהֵנָּה סוֹבֵר כְּדַעַת רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, שְׁחֲרֵשׁ שֶׁהִיא פִּיקָח מְעִיקָרוּ יֹכֹל לְגַרְשׁ גִּירוּשִׁין גְּמוּרִים מִן הַתּוֹרָה, אִין לֹמַר שְׁכוֹלֵם סוֹבְרִים כֵּךְ, וּרַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בָּא רַק לְפָרֵשׁ אֶת דְּבָרֵי תְנַא קָמָא וְלֹא לְחַלּוֹק עֲלֵיו.

שֶׁהָרִי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בְּמִפּוּרְשׁ: חֲלוּקִין עֲלֵיו חֲבִירָיו עַל רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל וְסוֹבְרִים שְׁאִם פִּיקָח קִידֵשׁ אִשָּׁה בְּקִדּוּשִׁין גְּמוּרִים וְנִתְחֲרֵשׁ, אִינוֹ יֹכֹל לְגַרְשָׁה אִפִּילוֹ אִם יוֹדֵעַ לְכַתּוֹב.

אָמַר אַבְיִי, אִף אֵינָן נְמִי תְנִינָא שֶׁהֲחֲרֵשׁ אִינוֹ יֹכֹל לְגַרְשׁ אִפִּילוֹ אִם יֹכֹל לְדַבֵּר בְּכַתְּיבָה, לְפִי שְׁשֵׁנִינוּ לְגַבֵּי הָאִשָּׁה, שֶׁרַק אִם נִישְׁטַת לְאַחֵר הַנִּישׁוּאִין — לֹא יוֹצִיאָו, וְאִסוּר לְגַרְשָׁה.

אֲבָל הִיתָה פְּקַחַת וְנִתְחֲרֵשָׁה יֹכֹל לְגַרְשָׁה, שְׁלֹא צָרִיךְ אֶת דַּעַת הָאִשָּׁה בְּגִירוּשִׁין, וְיֹכֹל לְגַרְשָׁה אִפִּילוֹ בְּעַל כְּרַחָה.

וְרַק בְּנִשְׁטִית גְּזוּרוֹ רַבֵּן שְׁלֹא יְגַרְשָׁה, מִשּׁוּם

וְאִם יָמוּת הַחֲרֵשׁ מִיֵּיבָם, הָאִשָּׁה תִּהְיֶה אִשְׁתּוֹ שְׁנֵי מֵתִים.

13. כְּתַב הַרְשׁ”ש, עִיקַר הַחִידוּשׁ שֶׁל הַמִּשְׁנָה הוּא מָה שֶׁפְּקַחַת הַנִּישׁוּאָה לְחֲרֵשׁ שְׁנַפְלָה לִיְבוּם לְפָנֵי חֲרֵשׁ הַנְּשׁוּי לְחֲרֵשֶׁת — פְטוּרָה מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיְבוּם, כִּי הֵיינוֹ אוֹמְרִים שִׁזִּיקַת הַיְבוּמָה הַפִּיקָחַת חֻזְקָה יוֹתֵר מִנְּשׁוּאֵי אַחוֹתָהּ הַחֲרֵשֶׁת, וּמִחֲדַשַׁת הַמִּשְׁנָה שְׁכִיּוֹן שֶׁהִיתָה נִשׁוּאָה לְחֲרֵשׁ, זִיקַתָּה אִינָה עֲדִיפָה מִנְּשׁוּאֵי אַחוֹתָהּ.

וּמִתְרַץ הַרְשׁ”ש בִּיבְמוֹת, שְׁחֲרֵשׁ מִיְבוּם אִינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתָהּ אִשָּׁה גְמוּרָה, כִּיּוֹן שְׁצָרִיךְ כּוֹוֹנָה לְשֵׁם בִּיאָה, וְחֲרֵשׁ אִינוֹ בֵּר כּוֹוֹנָה כֹּלֵל, וּמַצַּד נִישׁוּאֵיו הִיא מוֹעִיל שֶׁהֲחֲרֵשׁ יִתֵּן לָהּ גַט, אֲלֹא שְׁנִישְׁאָרָה עֲלֶיהָ עֲדִיין זִיקַת הַיְבוּם כִּיּוֹן שֶׁהֲחֲרֵשׁ לֹא קִנָּאָה לְגַמְרִי, לְפִיכֵךְ אִינוֹ מוֹצִיאָהּ בְּגַט.

גַּם הַמֵּאִירִי כֵּאֵן מְבִיא שִׁטָּה, שִׁיבוּם שֶׁל הַחֲרֵשׁ אִינָה כְּנִסָּה מְעוּלָה, וְאִינָה מְפַקְעָה אֶת הַזִּיקָה לְעִשׂוֹתָהּ אִשָּׁה לְגַמְרִי, אֲלֹא הִיא כְּעִין מֵאִמֵּר [יְבוּם שֶׁל קָטָן, שְׁמוֹעִילָה רַק מִדְּרַבְנָן],

שאינה יודעת לשמור עצמה וחששו שינהגו בה הפקר בזנות, מה שאין כן אם תשאר נשואה, יזהרו בה כיון שהיא אשת איש.

מה שאין כן הבעל, בין אם נתחרש הוא או נשתטה — לא יוציא את אשתו עולמית.

ומבואר, שאם כנסה כשהיה פיקח ונתחרש, אינו יכול לגרשה.

והוינן בה: **מאי** [מה היא] ההדגשה שלא יוציא את אשתו עולמית?

לאו [האם לא] נכתב לרבות שאף על גב דיכול לדבר מתוך הכתב בכל זאת אינו מגרש את אשתו גירושין מן התורה, ואם כנסה כשהיה פיקח שקידושיה קידושין מדאורייתא אינו יכול לגרשה.

אמר רב פפא: אי לאו דאשמועינן [אם לא שהשמיענו] **רבי יוחנן** שרבן שמעון בן גמליאל בא לחלוק על תנא קמא.

הוה **אמינא** [הייתי אומר], **שרבן שמעון בן גמליאל לפרושי טעמא דתנא קמא הוא דאתא** [הוא בא], וכולם מסכימים שאפילו חרש שהיה פיקח בשעת הקידושין, וקידושיו קידושין מן התורה, מועלת כתיבתו לגירושין.

ולפי זה **מאי** [מה היא] ההדגשה ששינו בפקח ונתחרש שלא יוציא את אשתו עולמית?

ומבארנין: אין זה בא ללמדנו שאף מתוך הכתב אינו יכול לצוות לכתוב גט, אלא בא

ללמדנו שאף על גב דחזינא ליה דחריף [שאף על פי שאנו רואים בו שהוא חריף] ומבין, אינו בר גירושין לצוות לאחרים ברמיזה לגרש, אבל מתוך הכתב, יכול לגרש.

אי נמי, ההדגשה של עולמית נכתב לדייק **לכדריבי יצחק**, כי מכך שברישיא לא כתוב עולמית ובסיפא כתוב עולמית, מדויק, שהדין ברישיא שאינו מגרש את אשתו השוטה הוא רק מדרבנן, והדין בסיפא שאם הבעל שוטה אינו מגרש, הוא מדאורייתא. כדברי רבי יצחק.

דאמר רבי יצחק: דבר תורה שוטה היודעת לשמור גיטה⁽¹⁴⁾ **מתגרשת**, מירי דהוה [כמו שהוא הדין] **אפיקחת בעל כרחא**, שאין צריך לדעת האשה בגירושין.

ומה טעם אמרו חכמים שאשה שוטה אפילו היודעת לשמור גיטה **אינה מתגרשת?**

כדי **שלא ינחגו בה מנהג הפקר**, כיון שאינה יודעת לשמור את עצמה.

מה שאין כן באופן שהבעל חרש שאף מדאורייתא אינו יכול לגרש, כיון שצריך את דעתו, שהאיש אינו מוציא אלא לרצונו, ולכן הדגישה הברייתא בסיפא כשהבעל חרש [שאינו יכול לדבר אפילו מתוך הכתב] או שוטה שאינו יכול לגרש "עולמית".

מתניתין:

אמרו לו לבעל כשהיה בריא, או כשהיה שכיב מרע [חולה שעומד למות] אבל דעתו

[ב], מ"ושלח" — למעט מי שמשלחה וחוזרת.

14. שאם אינה יודעת לשמור גיטה, אינה מגורשת מן התורה, כי נתמעטה ביבמות [קיג

לכתוב, משום שמבואר במשנה דלא אמר לאותם אנשים בלשון "תנו", אלא אמר להם במפורש בלשון "כתבו", משמע שמקפיד בדווקא שהם עצמם יכתבו, ולא יאמרו לאחר לכתוב, שמתבייש לגלות לאחרים שאינו יודע לכתוב גט בעצמו, ובזה אפילו רבי מאיר מודה לעיל [דף סו], שאם אמר כתבו גט לאשתי, אפילו אמר לבית דין, לא עשאו בית דין בשביל להרשות לאחרים לכתוב הגט.

הא אם אמר להם הבעל בלשון "תנו", ואמרו לסופר לכתוב ולעדים לחתום – **נותנין** אפילו שהבעל לא צווה אותם על כך במפורש.

מני [בשיטת מי היא]?

בשיטת רבי מאיר היא.

דאמר: מילי מימסרין לשליח. ניתן למנות שליח למסירת דברים, ואם כן נעשים שלוחים גם למינוי אחרים במקומם.

כך מדויק מהרישא של המשנה, ומקשה הגמרא סתירה לכך מהסיפא:

אימא, עיין בסיפא של המשנה, ששינוי בה:

הגט בטל, עד שהבעל בעצמו יאמר לסופר "כתוב" ולעדים "חתמו".

היתה עדיין צלולה עליו, נכתוב גט לאשתך כדי שלא תיזקק ליבם לאחר מותך.

ואמר להן הבעל **כתובו** (15).

הרי הם בעצמם צריכים לכתוב ולחתום.

[וכן יכולים הם ליתנו לאשה, שהרי מדובר כאן בחולה או במפרש בים וכדומה, כמו שנתבאר בפרק לעיל, שבאמרו "כתבו" דינו כאומר "כתבו ותנו"].

ואם אותם אנשים לא כתבו וחתמו על הגט בעצמם, אלא אמרו לסופר וכתב את הגט, ואמרו לעדים וחתמו על פיהם.

אף על פי שכתבוהו הסופר וחתמוהו העדים, ונתנוהו לו לבעל, וחזר הבעל ונתנו לה נמצא שגילה דעתו שלא הקפיד ששליחיו יכתבו ויחתמו בעצמם.

מכל מקום הרי הגט בטל, עד שהבעל בעצמו יאמר לסופר "כתוב" ולעדים "חתמו", כי צריך שיהא הגט נכתב ונחתם בציווי של הבעל (16).

גמרא:

מדדיקת הגמרא מהמשנה: **טעמא** שהגט פסול אם הבעל לא אמר במפורש לסופר

שמגרש משום קטטה, מחדשת המשנה, שאף על פי כן צריך שיאמר בעצמו לסופר שיכתוב את הגט, מצד הטעמים המוזכרים בגמרא.

16. הבית שמואל [קכג א] מקשה שהמשנה אינה הולכת לא כשיטת רבי מאיר ולא כשיטת רבי אלעזר, שלפי רבי מאיר הסובר שעדי חתימה

15. החתם סופר מקשה, למה המשנה נקטה באופן ששאלו את הבעל, ולא נקטה בפשיטות באופן שהבעל מעצמו אמר כתובו. ותירץ, שהמשנה רצתה לחדש, שאפילו אם מדובר באופן, שאם ימות אשתו תהיה זקוקה ליבום, ומשום כך שאלו אותו אם רוצה לגרש, ואם כן כוונתו לטובת האשה ולא שייך בזה בזיון הבעל

משמע שאין שום צד היתר לומר לאחרים לכתוב, אלא השומע מפי הבעל הוא יכתוב, ואפילו שאמר הבעל לשלושה [שהם בית דין] ואפילו לא אמר להם בלשון "כתבו" אלא בלשון "תנו" שאינו מקפיד אם יכתבו אחרים.

אם כן מדויק מהסיפא, שהמשנה **אתאן** [הולכת ובאה] **לרבי יוסי, דאמר: מילי לא מימסרין לשליח** — לא ניתן למנות שליח למסירת דברים, ולא נעשים שלוחים למינוי אחרים, ולכן כל זמן שלא מינה הבעל במפורש את הסופר לכתוב הגט, אינו כותב, אפילו שלא הקפיד על השלוחים שלא ימנו אחר וסמכם לכך, שאינם נעשים שלוחים לדבר זה, לצוות לאחרים.

אם כן יוצא ש**רישא** של המשנה כשיטת **רבי מאיר** היא, ו**סיפא** של המשנה כשיטת **רבי יוסי** היא⁽¹⁷⁾, וכיצד זה שהמשנה נוקטת כשתי שיטות החולקות זו על זו?

ומתרצינן: **אין** [אכן], המשנה באמת נוקטת ב**רישא** כשיטת **רבי מאיר**, וב**סיפא** כשיטת **רבי יוסי**, אפילו שהשיטות חולקות זו על זו⁽¹⁸⁾.

אביי אמר לתרץ באופן אחר: **כולה** [כל המשנה] כשיטת **רבי מאיר היא**.

והבא במאי עפקינן, בסיפא שכתוב בו, שאין הגט כשר עד שיאמר לסופר עצמו שיכתוב, מדובר — **דלא אמר** הבעל בלשון "תנו" אלא אמר בלשון כתוב.

וזהו כוונת הסיפא, שבאמר הבעל בלשון "כתבו" אין הגט כשר עד שיאמר לסופר עצמו שיכתוב.

ומקשינן: כיון שיש צד היתר לומר לאחרים שיכתבו באופן שאמר להם בלשון "תנו", **אי הכי** [אם כך] "**עדי שיאמר** הבעל בלשון

התוספות [לעיל ד א] הסוברים, שלדעת רבי אלעזר לעולם צריך עדי מסירה, אם כן קשה למה צריך לומר לעדים חתומו.

17. החתם סופר מסביר את המחלקות האם מילי מימסרין לשליח, שנחלקו, האם שליחות נלמדת מסברא, כיון שכן דרך העולם, ולפי זה גם במילי שייך שליחות, ומה שצריך פסוק ללמוד דין שליחות [בגמרא בקידושין מא], היינו כדי שלא נלמד ממה שנתמעט שליח לדבר עבירה למעט כל שליחות. או ששליחות נלמדת מגזירת הכתוב, ואין לך בו אלא חידוש, ומצינו שליחות במעשה ולא במילי.

18. המהרש"א במהדורא בתרא [לקמן עב א]

כרתי, הבעל אינו צריך לומר לסופר לכתוב, כי הרי אפילו מצא גט באשפה כשר [כמבואר לעיל ג ב], ולפי רבי אלעזר הסובר שעדי מסירה כרתי, אין צריך עדי חתימה. ותירץ, שהמשנה הולכת כשיטת רבי יהודה [לעיל כא ב] המצריך כתיבה וחתימה.

גם הפני יהושע מקשה שבמשנה כתוב שהגט בטל, והיינו בטל לגמרי מן התורה, וקשה, למאן דאמר שעדי מסירה כרתי למה בטל באופן שלא אמר לעדים חתומו, ולמאן דאמר עדי חתימה כרתי, קשה למה בטל הגט כשלא אמר לסופר לכתוב, הרי אפילו מצאו באשפה כשר. ובשלמא לפי שיטת הרי"ף [יח ב מדפי הרי"ף] והרמב"ם [גירושין א טז], יש לומר שמדובר כשלא היו עדי מסירה שאז כשר בעדי חתימה, אבל לדברי

תנו, מיבעי ליה [היה צריך] התנא לומר, והייתי יודע בקל וחומר שכשר באופן הפשוט יותר, שהבעל אמר בעצמו לסופר שיכתוב.

אלא ודאי, שבסיפא מדובר אפילו באמר להם הבעל בלשון "תנו", והטעם שהגט כשר רק באופן שהבעל צווה בעצמו לסופר לכתוב, משום שהכא במאי עסקינן [כאן בסיפא במה מדובר] — **דלא אמר לבי תלתא** [לשלושה], אלא אמר לשנים, ובשנים מודה רבי מאיר, שאפילו אמר להם הבעל בלשון "תנו" כותבים הם בעצמם, שלא עשאו בית דין למנות אחרים לכתוב ולחתום, ואינם שלוחים לכך.

ומקשינן: כיון שיש צד היתר לומר לאחרים לכתוב באופן שהבעל אמר לשלושה בלשון "תנו", אי הכי [אם כך] "עד שיאמר הבעל לשלושה תנו" מיבעי ליה [היה צריך] התנא לומר, והייתי יודע בקל וחומר שכשר באופן הפשוט יותר שאמר הבעל בעצמו לסופר שיכתוב.

אלא צריך לומר: שהמשנה כולה כשיטת רבי יוסי היא,

ומה שנקטו ברישא שאמר הבעל בלשון "כתוב", לא נאמר לדייק שאילו אמר הבעל בלשון "תנו" בלא כתובו, שאומרים לאחרים ויכתבו,

אלא, והכא במאי עסקינן [כאן ברישא במה מדובר], הטעם שאינם יכולים למנות אחרים

לכתוב הגט, אינו משום שלא אמר להם הבעל בלשון "תנו" אלא משום דלא אמר להם הבעל בלשון "אמרו".

שאם היה אומר להם הבעל בלשון "אמרו" לסופר ויכתוב ולפלוני ולפלוני ויחתמו, היו נעשים שלוחים על האמירה לאחרים, וכזה מודה רבי יוסי שהרי עשאו שלוחים לכך.

ומקשינן: כיון שיש צד היתר לומר לאחרים שיכתבו, באופן שאמר להם בלשון "אמרו", אי הכי [אם כך] "עד שיאמר להם הבעל בלשון אמרו" מיבעי ליה [היה צריך] התנא לומר בסיפא, והייתי יודע בקל וחומר שכשר באופן הפשוט יותר שאמר הבעל בעצמו לסופר שיכתוב.

ועוד קשה, מי מודה רבי יוסי באומר הבעל בלשון "אמרו" שיכולים השלוחים לומר את צווי הבעל לאחרים?

והתנן: כתב סופר את הגט ועד אחר חתם — **כשר** הגט, שיש בו עדות של שנים, כתב ידי הסופר, וחתמת האחר.

ואמר רבי ירמיה: חתם סופר שנינו, ולא כתב סופר, שרק אם חתם הסופר יחד עם העד האחר, אז כשר הגט.

ואמר רב חסדא: מתניתין המכשירה את חתימת הסופר מני [כשיטת מי היא]?

רבי יוסי היא, דאמר: מילי לא מימסרין עב-א לשליח ולכן אין לחשוש שמא הבעל לא צוה

אם כן משמיענו המשנה שסתמא כאחד מהשיטות, אבל אם הרישא רבי מאיר והסיפא רבי יוסי קשה מה חידשה המשנה.

מקשה, מה חידשה המשנה, הרי כבר שנינו לעיל [סו ב] את מחלוקת רבי מאיר ורבי יוסי, ובשלמא אם כולה רבי מאיר או כולה רבי יוסי,